

Områdets navn

Kobberhaugen

Referansedata

Fylke: Oslo
Kommune: Oslo
Registrant: Frode Løset
Dato feltreg: 25. og 29.08.2011
Kartblad: 1815 – 2

UTM-sentralpunkt: Ø 0258811 N 663914
Vegetasjonssone: Mellomboreal
Areal: 1527 daa.
Høyde over havet: 425-523 moh.
Naturverdi: Regionalt verdifullt **
Friluftsverdi: Skog 2,68, landskap 1,57 og opplevelse 11.

Sammendrag

Området ligger nord og vest for Kobberhaugtjern i Nordmarka, 7-8 km nord for Frognersetra og 3 km øst for Sørkedalen. Området utgjør et større høydeparti (Kobberhaugene) i øst og et flatere myr/skogområde (Glåmene) i vest. Høyeste punkt er Kobberhaugen (523 moh.). Berggrunnen består av dyp- og gangbergarter fra permida med alkaliefeltspat og syenitt.

Det er stor spennvidde i vegetasjonsforholdene mellom den vestlige og østlige delen av området. I sør dominerer blåbærgranskog og høyere i lia går denne over i mer fattige furuskogstyper på toppartiet. Det er furu som er dominerende treslag i den øvre delen, gran i nedre del. Østover er det blåbærgranskogen som dominerer, men i søkk og S-Ø-vendte partier er det mindre innslag av småbregnegranskog, storbregnegranskog, lågurtgranskog og sumpskog. Det er også innslag av høgstaudegranskog øst i området. I den SV delen av området ved Lautåsen finnes rikere vegetasjonstyper som lågurtskog, rik sumpskog og rikmyr.

Alder på den gamle granskogen i området varierer fra 130-160 år. I enkelte kjerneområdet er det betydelige mengder død ved, men i området som helhet er det lite stående og liggende død ved. Død ved er hovedsakelig gran som er lite til middels nedbrutt. Et parti med rikere lauvskog og rikmyr ved Lautåsen, skiller seg fra resten av området. Skogen er sjiktet med stor variasjon i forekomst av boreale lauvtreslag, men også svartor og ask finnes her.

Fem kjerneområder er utskilt fra Kobberhaugen verneforslag. Fire av dem for *gammel barskog* og ett for *gammel lauvskog*.

Samlet verdi for området er satt til **, regionalt verdifullt. Området scorer høyt på urørthet, topografisk variasjon, og arrondering. Det er lite gamle lauvtrær, totalt sett begrenset med død ved og middels kontinuitet. Det er betydelig innslag av kløfter med steinur, og noe innslag av rikmyr, sumpskog, høgstaudegranskog og lågurtgranskog. Innslaget av rødlistede arter knyttet til død ved samt signalarter vurderes som middels.

I forhold til mangler ved barskogvernet oppfyller området kriteriene i noen grad ved at det er mindre forekomster av rike skogstyper som lågurtgranskog, høgstaudegranskog og sumpskog. Det oppfyller også delvis at det omfatter et område med skog under overveiende naturlig dynamikk. Området er imidlertid relativt lite i størrelse og innslaget av rødlistede arter er begrenset. Et eventuelt vern av naboområdet Vindernhøgda i øst, vil gi et større areal med gammel skog og totalt sett øke verneverdien for området Kobberhaugen.

Feltarbeidet

Området ble inventert 25. og 29.8.2011. Varierende vær, noe regn og tåke. Området anses tilfredsstillende dekket.

Utvelgelse av området.

Området er foreslått av Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA 2009). Området "Vindernhøgda – Kobberhaugene – Glåmene" utgjør et stort sammenhengende naturområde med stor verdi for friluftslivet. NOA har særlig omtalt området "Svaet" som ligger 1 km NØ for Kobberhaughytta og har sterke opplevelsesverdier knyttet til urørthet, naturpreg og variert skogstruktur. "Svaet" ligger innenfor verneforslaget. Norges skogeierforbund, har på vegne av flere skogeiere i området, tilbudt vel 1,8 km² av området til frivillig vern.

Friluftsverdier

Området har et tett nettverk av både merke stier og skiløyper. De går via Kobberhaughytta til kjente lokaliteter som Appelsinhaugen, Glåmene, Kikut, Sørkedalen, Blankvann, Kjellerberget og til Bjørnsjøelva via Kobberhaugen. En overvekt av vinterløyper går i den flatere vestlige delen over Glåmene. Tidligere gikk 5-mila i Holmenkollen over Glåmene og Appelsinhaugen. Det gjør den ikke lenger, men hovedløypa fra Frognersetra/Tryvann til Kikutstua passerer Glåmene. Store turrenn som Holmenkollmarsjen/Holmenkollen skimaraton passerer også området ved Kobberhaughytta.

Det går bilvei fra Sørkedalen via Finnerud til Fyllingen og Kikut. Veien har en avstikker til Kobberhaughytta. Det går også en skogsveg som tar av nord for Glåmene og går mot Bjørnholt. Ingen skogsveger går inn i verneforslaget alle bilveiene i området er stengt med bom i Sørkedalen.

Kobberhaughytta ble bygget i 1931, har 30 sengeplasser og eies av DNT Oslo og Omegn.

Området er spesielt mye brukt vinterstid. Nærmeste parkeringsplass er i Sørkedalen, ca 3 km SV, men mange som bruker løypenettet vinterstid kommer fra Frognersetra, Holmenkollen, Sognsvann eller Maridalen. Sommerstid er området tilgjengelig til fots eller sykkel med kortest avstand fra Tryvann (ca. 4,5 km) og fra Sørkedalen.

Den åpne barblandingsskogen gjør området særlig attraktivt for friluftsliv. Området i vest er særlig lettgått vinterstid med et utstrakt løypenett og med store åpne myrpartier med myrputter og tjern. Kobberhaugen og skogen rundt Kobberhaughytta har fine utsiktspunkter. Den åpne, gamle furuskogen rundt Kobberhaugen gjør området særlig attraktivt.

Ved Kobberhaugtjern er det bygd lavvoer i tilknytning til Kobberhaughytta på sørsida av tjernet utenfor verneforslaget. Det Norske Skogselskap har etablert en natursti rundt tjernet. Det er mange rasteplasser rundt tjernet og mange av stiene i området er kloppet der marka er særlig fuktig. Samlet sett ansees området å ha særdeles viktige friluftsområder gjennom hele året.

Verdisetting etter rutenettmetoden

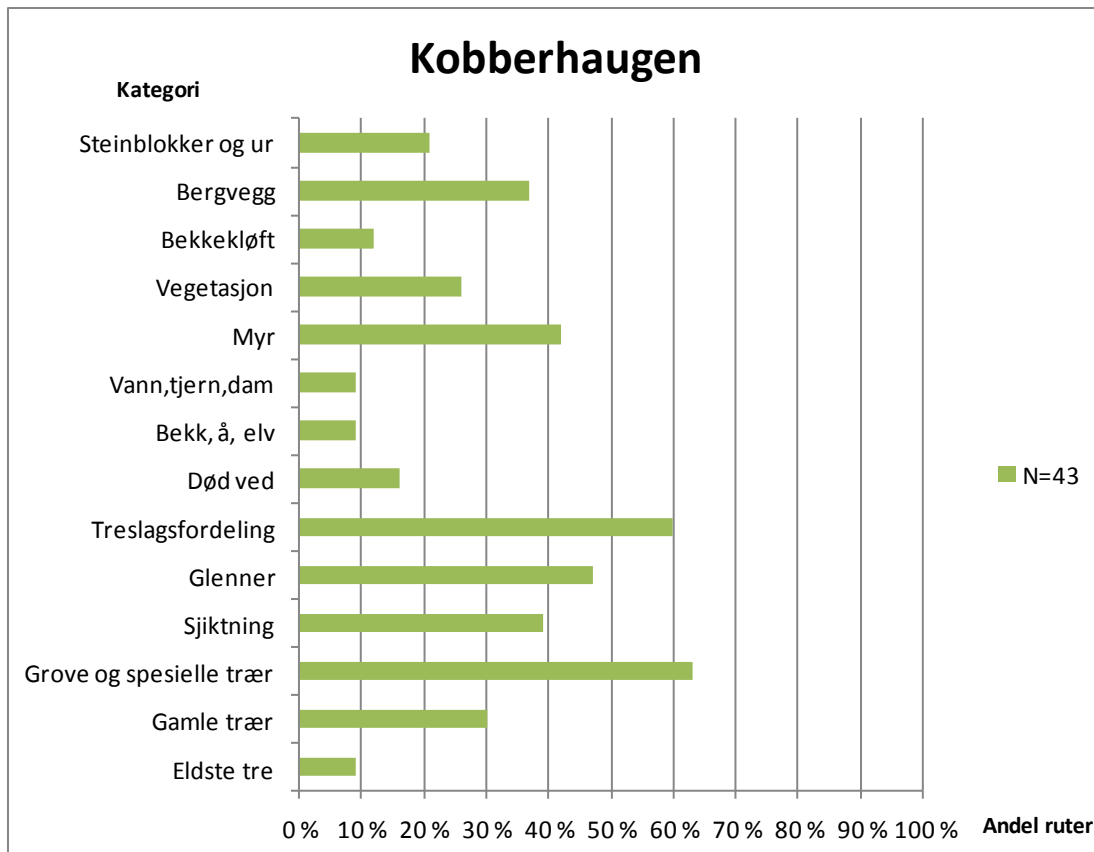
43 ruter er undersøkt. Området scorer høyt på skogelementer (2,68), noe under middels på landskapselementer (1,57) og høyt på opplevelselementer (11).

For skogelementer har 2/3 av rutene utslag på "grove og spesielle trær" og 1/3 av rutene på "gamle trær". 2/3 av rutene har treslagsblanding, noe som hovedsakelig utgjøres av gran og furu. 50 % av rutene har glenner, 40 % har sjakta skog. Det er lite død ved totalt sett (17 % av rutene).

I forhold til landskapselementer har nærmere 40 % av rutene innslag av bergvegger innenfor ruta. 25 % av rutene har utslag på vegetasjon, hvilket er ganske høyt i et område som ligger opptil 500 moh. Variasjonen i topografi er middels. Området har mange bergvegger, noen bekkeløfter og terrenget er kupert i øst, mens den vestlige delen ved Glåmene er nokså flat. Det er få bekker og noen mindre tjern.

Opplevelsesdimensjonen scorer 11 poeng. Lokaliteten scorer mest på variert topografi, vegetasjonstyper og stier/utsiktspunkter, lavere på andel områder med naturtyper og ingen score på kulturminner.

Området er svært mye brukt til friluftsliv både sommer og vinter. Det er godt tilrettelagt med blåmerke stier og skiløyper og det er knutepunkt for en rekke stier og skiløyper mot kjente steder i Marka. Glåmene, Appelsinhaugen og Kobberhaugen er svært kjente utfartssteder i Marka. Kobberhaugtjønnen utgjør et flott utsiktspunkt. Kobberhaugtjernet med turisthytta utgjør et viktig landskapsrom i sør. Den gamle skogen, den store variasjonen i topografien mellom østre og vestre del av området og ville kløfter med storvokst gran og mye død ved gir området et preg av villmark. Området anses således å ha særdeles høy friluftsverdi, noe som ikke nødvendigvis kan leses direkte av rutenettmetoden.

Figuren viser hvor mange av kriteriesettene for skogelementer og landskapselementer som er oppfylt innenfor 10 daa ruter i undersøkelsesområdet i Kobberhaugen N =43.

Naturverdier

Tidligere undersøkelser

Området er tidligere naturtypekartlagt av Oslo kommune (Røsok et al. 2007). I denne og tidligere undersøkelser ble det kartlagt flere områder med naturtyper og flere rødlistede arter knyttet til død ved.

Det er registrert noen rødlistede arter i Artskart (www.artsdatabanken.no) fra området. To delområder er administrativt vernet av Løvenskiold Vækerø. Dette gjelder "Svaet" NØ for Kobberhaugtjern og Deledalen i vestre kant av Kobberhaugen mot Vindernhøgda.

Beliggenhet

Området ligger nord og vest for Kobberhaugtjern i Nordmarka, 7-8 km nord for Frognersetra og 3 km øst for Sørkedalen.

Naturgrunnlag

Topografi

Området utgjør et større høydeparti (Kobberhaugene) i øst og et flatere myr/skogområde (Glåmene) i vest. Fra toppområdene på Kobberhaugen (523 moh.) heller terrenget bratt nordover og slakt sørover mot Kobberhaugtjern. I Kobberhaugområdet er terrenget svært kupert med dype sidedaler som går N-S, mye grunnlendt skogbunn og mindre bergvegger. I øst grenser området til Vindernhøgda.

Mellom Kobberhaugen og det flatere vestlige området, skjærer Styggedalen seg ned i terrenget og deler området i to tydelig adskilte deler. Mens den østlige delen av området rundt Kobberhaugen har svært variert topografi, er den vestlige delen nokså flat med store åpne myrstrekninger med grunnlendte småkoller og skogøyer rundt. Appelsinhaugen er det meste kjente høydepartiet her på 467 moh. Den nordre delen heller svakt mot Bjørnsjøen og Fyllingen. Glåmputten og Glåmkulpen er to små tjern i området. I tillegg finnes en rekke små myrputter.

Geologi

Området har dyp- og gangbergarter fra permtida med alkaliefeltspat og syenitt (www.ngu.no).

Vegetasjonsgeografi

Mellomboreal vegetasjonssone på grensa mot sørboreal. O1 – svakt oseanisk seksjon. (Moen 1998).

Vegetasjon og treslagsfordeling

Det er stor spennvidde i vegetasjonsforholdene mellom den vestlige og østlige delen av området. Fra Kobberhaugtjern i S mot toppartiet på Kobberhaugen dominerer blåbærgranskog langs tjernet. Høyere i lia går denne over i mer fattige furuskogstyper på toppartiet. Det er furu som er dominerende treslag i den øvre delen, gran i nedre del. Østover er det blåbærgranskogen som dominerer, men i søkk og S-Ø-vendte partier er det mindre innslag av småbregnegranskog, storbregnegranskog, lågurtgranskog og sumpskog.

Helt øst i området ligger Deledalen mellom Kobberhaugene og Vindernhøgda. Her er det innslag av storbregnegranskog og høgstaudegranskog i dalbunnen og med noe spisslønn i rasmarka.

I den bratte nordvendte lia nord for Kobberhaugen, er det blåbærgranskog øverst og noe rikere vegetasjonstyper lavere i lia. Her dominerer gran, men det er et betydelig innslag av bjørk og osp. Det er mindre partier med myr mellom høydepartiene.

Styggedalen er en bekkeløft like nord for Kobberhaugtjern. Kløfta har mye blokkmark og innslag av rikere vegetasjonstyper som småbregnegranskog og lågurtgranskog. I nord vokser noe høgstaudegranskog. Gran er dominerende treslag, men med noe innslag av boreale lauvtreslag.

Vest for Styggedalen dominerer eldre blåbærgranskog med et stort innslag av furu. På de mer grunnlendte skogøyene mellom myrene er det dominans av lyngfuruskog. På bevokste myrer har furuene impedimentkarakter med små dimensjoner. Skogøyene med dypere jordsmonn har større furuer og mer graninnblanding. I de mer sammenhengende skogområdene i S og N dominerer blåbærgranskog på middels til lav bonitet.

Den søndre delen av området ved Lautåsen utgjør et unntak. Her finnes det rikere vegetasjonstyper med mye osp, gråor, bjørk og selje. I tillegg er det innslag av svartor og ask (NT). Av vegetasjonstyper finnes lågurtskog, rik sumpskog og rikmyr.

Av edle lauvtrær finnes spisslønn i enkelte av rismarkene i tverrdalene, alm(NT)er påvist i Styggedalen i tillegg til svartor og ask ved Lautåsen.

Karakteristiske trekk ved karplantefloraen

På de rikere områdene er karakteristiske arter: Turt, tyrhjel, blåveis, firblad, skogsvinerot, hvitbladtistel, skogburkne, ormetelg, sisselrot, gullris, vendelrot, myske, hvitsoleie, trollbær, skogsalat, kranskonvall, liljekonvall, skogstorkenebb, vårerteknapp, firblad, gaukesyre, jordbær, bringebær, hengeaks, maiblom, perlevintergrønn, tepperot og engmarimjelle.

I N-enden av en større myr vest for Appelsinhaugen vokser det rome som er nokså sjelden i innlandet på Østlandet.

Skogstruktur, påvirkning

Alder på den gamle granskogen i området varierer fra 130-160 år. I den eldste skogen er lite stubber. I enkelte kjerneområdet er det betydelige mengder død ved, men i området som helhet er det lite stående og liggende død ved. Død ved er hovedsakelig gran som er lite til middels nedbrutt.

I Deledalen og i den gamle granskogen øst på Kobberhaugen er granskogen vel 130 år. Deledalen har større lauvtreinnslag og skogen er mer sjiktet og det er mye død ved, både av lauvtrær og gran som er middels til lite nedbrutt. Det er lite stående død ved. Lenger vest er det et større område med dominans av gammel flersjiktet blåbærgranskog, med stedvis mye stående og liggende død ved av gran middels til lite nedbrutt. Det er lite spor etter hogst, men enkelte stubber etter gammel plukkhogst. Det er stor variasjon mellom den lavereliggende granskogen og de høyereliggende furuskogene. På de højestliggende områdene og enkelte steder i liene finnes storvokste furutrær. I dette området ligger "Svaet", et større karakteristisk svaberg.

Furuområdene sentralt på Kobberhaugen har svært åpen skog med furuer av relativt små dimensjoner. Deler av området har hedepeg. Skogen er overveiende lite sjiktet og det er lite rester etter gamle stubber. I nordkant av Kobberhaugen er skogen yngre, mer sjiktet og med betydelig lauvtreinnslag. Det er lite furugadd i dette området.

I Styggedalen er granskogen vel 130 år, hovedsakelig på middels bonitet. Det er god alderspredning i bestandene, det er mye død ved av dimensjoner opptil 30-40 cm middels til lite nedbrutt. Skogen er hovedsakelig sjiktet, middels til god kontinuitet. Der et betydelig innslag av lauvtrær. I nordre delen av Styggedalen er flere grantrær opptil 60 cm i brysthøydiameter. Dette gjelder også enkelte trær i østre del av området.

I vestlige delen av området, er skogen åpnere. De flate myrområdene domineres av åpen, ensjiktet furuskog eller det er mer sjiktet blandingsskog mellom gran og furu. Det er også mindre arealer med gammel granskog, i nord helt opptil G 160. Skogen er relativt åpen. Det er lite død. Det som finnes er lite nedbrutt. Innslaget av lauvtrær kan stedvis være stort.

Et parti med rikere lauvskog og rikmyr ved Lautåsen, skiller seg fra resten av området. Skogen er sjiktet med stor variasjon i forekomst av boreale lauvtreslag, men også svartor og ask finnes her. Det finnes en del halvstor osp og området har stort potensiale på sikt til å utvikle et bestand med gamle lauvtrær.

Området omgis av yngre skog på alle kanter og utgjør, sammen med Vindernhøgda i øst, et større gjenværende areal som er lite preget av tidligere flatehogster i kjerneområdet.

Det er mange skiløypetraseer i området, men traseene ligger fint i terrenget og bærer ikke preg av mye markbearbeiding. Et tett nettverk av stier finnes i hele området. Stiene bærer preg av å ligge i et svært populært friluftsområde som brukes mye også i sommerhalvåret. Det er kjentmannspost på toppen av Kobberhaugen.

Det er ingen private hytter innenfor tiltaksområdet. Det er heller ikke spor etter hogster fra de siste år. Det går en liten skogsti med plakater rundt Kobberhaugtjern. Rundt Kobberhaugtjernet er det også flere rasteplasser.

Løvenskiold har en skogsbilveg som går nord for Kobberhaugen fra Glåmene mot Bjørnsjøelva. Denne ender 300 m NV for området. Det går også en skogsbilveg til Kobberhaughytta og en skogsveg langs vestgrensa av området som går videre mot Fyllingen og Kikut fra Sørkedalen.

Endring i naturtyper

Det er ikke gjort noen endringer av grensene i forhold til tidligere registrerte naturtyper i området.

Artsmangfold

Det er påvist flere rødlistede arter og/eller indikatorarter knyttet til død ved i området. Røsok et al. 2007 angir 6 indikatorarter og 3 rødlistede arter knyttet til død ved i området. Av indikatorarter ble det påvist stor ospeildkjuke, piggbroddsopp, stiftfyllav, gammelgranskål, gammelgranlav og lungenever.

I tillegg ble duftskinn (NT) og svartonekjuke (NT) funnet i de eldste bestandene på flere lokaliteter. Duftskinn og svartonekjuke ble også funnet i et eldre granbestand med noe død ved (G 140) sør for Glåmputten sammen med indikatorarten granstokkjuke. I tillegg ble svartonekjuke (NT) påvist på to lokaliteter og gubbeskjegg (NT) var vanlig i deler av området. Mosearten grønsko er observert på to lokaliteter. Indikatorarten vasskjuke ble også observert.

Indikatorarten lungenever ble påvist flere steder i området og var særlig vanlig i området med boreal lauvskog ved Lautåsen i sør. Det var også mye gubbeskjegg i enkelte områder, særlig i bekkekløftene og i nordhellinga av Kobberhaugen. Edellauvtrærne alm (NT), ask (NT), svartor og spisslønn finnes i området.

I 1934 ble det angitt flere lokaliteter med huldrestry (EN) i lia like nord for Kobberhaugen (www.artsdatabanken.no). Området består i dag av ungskog og lokaliteten er trolig gått ut.

Det er tidligere registrert både engmarihand og smalmarihand (VU) på rikmyr "SV for Lautås" av Naturhistorisk museum i 1953. Området ser ut til å ligge utenfor kartlagt lokalitet på Lautås (www.artsdatabanken.no).

Det er et rikt mangfold av karplanter knyttet til de rikeste vegetasjonstypene (se under karakteristiske karplanter ovenfor). Forekomst av den mer oseaniske arten rome på en av myrene ved Appelsinhaugen nevnes spesielt.

Mange av furuene i området er beitet av storfugl og furuer med dimensjoner opptil 60 cm er påvist. Flere ospebestand i området gir et godt potensiale for hulerugende fuglearter. Det finnes også en del større enkelttrær av osp.

Det er god variasjon i vegetasjonstyper innenfor området. Nøkkelementer som bekkekløfter, rikmyr, høgstaudegranskog samt et mindre område med gammel lauvskog inngår i området.

Kjerneområder

Nummerering henviser til kartet. Kilde: Røsok et al. (2007) supplert av Sweco 2011.

1. Deledalen-Vindernhøgda.

Naturtype: Gammel barskog, utforming gammel granskog

BM verdi: B

Areal: 19 daa

UTM: Ø 0259778 N 6663680

Hoh: 440-475 m

Lokaliteten ligger mellom Vindernhøgda og Kobberhaugen. Området utgjør en markert kløft med steinurer og bratte sider. Det domineres av granskog med alder 130-140 år. Det er eksponert mot øst

og vest. Dalbunnen utgjøres av storbregnegranskog og høgstaudegrenskog, med partier med lågurtgranskog og sumpskog. Det er innslag av spisslønn av små dimensjoner i en rasur SØ i kløfta.

Det er mye død ved i alle stadier av nedbrytning. Få indikatorarter på død ved er påvist, men området har potensiale til å huse et større antall kontinuitetsavhengige arter på sikt. Svartsonekjuke (NT) ble påvist i tillegg til en rekke typiske karplanter for lågurtgranskog, høgstaudegrenskog og sumpskog. Gran opptil 60 cm brysthøydiameter finnes i området. Området vurderes som et rikt element med innslag av rike vegetasjonstyper og en rødlisteart knyttet til død ved. Verdi settes som viktig, B-verdi.

2. Kopperhaugene SØ

Naturtype: Gammel barskog, utforming gammel granskog

BM verdi: B

Areal: 115 daa

UTM: Ø 0259249 N 6663448

Hoh: 430-475 m.

Området ligger NV for Kobberhaugtjern/hytta. Det utgjør store deler av den østvendte lisida på Kobberhaugene, dalen mellom Kobberhaugene og ryggen øst for denne. I søndre del av området omfatter lokaliteten en sørvendt bekkedal og flatere partier ned mot Kobberhaugtjern. Området er eksponert hovedsakelig mot øst og sør. Skogen er fra 130-140 år, hovedsakelig av lav og middels bonitet og består av gammel blåbærgrenskog med mindre partier av småbregnegrenskog, sumpskog og storbregnegrenskog. Dalen i SØ har lågurtgranskog. Gran opptil 80 cm i brysthøydiameter er registrert.

På tørrere områder er det innslag av furuskog med dimensjoner på opptil 60 cm. Det er stedvis mye læger av gran middels til sterkt nedbrutt. Rødlistearter som svartsonekjuke, duftskinn og gubbeskjegg er registrert tidligere. Indikatorartene grønsko, granrustkjuke og lungenever er også påvist.

Det er lite lauvtrær. Flere bekker krysser området. Det går en blåmerka sti gjennom området. Utfra forekomst av arter og skogelementer er området satt som viktig, verdi B.

3. Styggedalen - Kopperhaugen V

Naturtype: Gammel barskog, utforming gammel granskog

BM verdi: B

Areal 51 daa

UTM: Ø 0258556 N 6664109

Hoh: 380-420 m.

Området ligger vest for toppen av Kopperhaugen og øst for Glåmene, langs blåmerka sti. Lokaliteten utgjør en dyp kløft med dalsider mellom Appelsinhaugen og Kopperhaugen. I nord avgrensa mot ei lita myr og i sør av hogstflate ved blåmerka sti fra Kobberhaughytta.

I nord er det småbregnegrenskog og storbregnegrenskog som ender i sumpskog. Påviste signalarter i forhold til død ved her er gammelgranlav, duftskinn (NT) og gubbeskjegg (NT).

I vestvendt skråning er det mye blokkmark med lågurtgranskog. Av lauvtrær finnes spisslønn, noen med lungenever og stiftfyllav. Enkelte partier har innslag av høgstaudegrenskog med typiske karplanter knyttet til denne vegetasjonstypen. Rødlistede arter knyttet til død ved som er registrert er svartsonekjuke og duftskinn. Signalarter: Grønsko, piggbroddsopp og stor ospeildkjuke. Viktigste kvaliteter ved området er forekomsten av en større kløft med naturskog med god alderspredning, forekomst av store mengder død ved, middels til god kontinuitet. Utfra dette er området klassifisert som viktig, B-verdi.

4. Lautåsen/Glåmputten SV

Naturtype: Gammel lauvskog

BM verdi: B

Areal: 14 daa.

UTM: Ø 0258138 N 6664331

Hoh: 440-450 m.

Området ligger like SV for Glåmene, vest for Kobberhaugen. Lokaliteten utgjøres av en sør- og østvendt slak skråning ved Lautåsen, som grenser til et større myrparti i øst. Representerte vegetasjonstyper er rik blandingsskog med dominans av boreale lauvtreslag, og innslag av svartor og ask (NT). Det er mye osp med dimensjoner opptil 40 cm og i alle nedbrytningsstadier. Gråor og bjørk dominerer lia ned mot myra. Typiske arter er blåveis, turt, tyrihjelmsk og firblad. Rundt myra er det sumpskog og rikmyr.

Sørboreale blandingskoger av rik type er sjeldne i landskapet og lokaliteten inneholder en del viktige elementer for biologisk mangfold og gis verdien viktig, B-verdi. For å opprettholde lauvtreinnslaget, kan det være aktuelt å ta ut gran.

5. Glåmputten N

Naturtype: Gammel granskog, utforming gammel granskog

BM verdi: B

Areal: 26 daa.

UTM: Ø 0258138 N 6664331

Hoh: 425-435 m.

Lokaliteten ligger i en senkning mellom Glåmene og Appelsinhaugen, NV for Kobberhaughytta. Den grenser i sør mot det lille tjernet Glåmputten. Området består av svært gammel blåbærgranskog med snittalder på 160 år på låg bonitet i en slak, nordvendt bekkedal. Lokaliteten krysses øst-vest av en blåmerka sti med klopp over bekken. Mange av granene har sprekkebark og bærer preg av å være gamle. Det er lite død ved, men den som finnes er representert ved alle stadier av nedbrytning. Av rødlistede arter er svartonekjuke, duftskinn og gammelgranskål registrert. Skogens alder tilsier at området har potensiale for økt mengde død ved på sikt. Dette tilsier at området klassifiseres som viktig, verdi B.

Tabell: Artsfunn fra Kobberhaugen (1 =Deledalen-Vindernhøgda, 2. = Kobberhaugen SØ, 3 = Kobberhaugen NV, 4 = Lautåsen, Glåmputten SV, 5 = Glåmputten N.

Norsk navn	Vit. navn	Rødliste status	Antall lokaliteter	Kilde	Funnet
Huldrestry	<i>Usnea longissima</i>	EN	Utgått!	Artskart 1934	Trolig utgått – Kobberhaugen N (utenfor omr)
Svartsonekjuke	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	NT	Flere	Røsok 2007, Sweco 2011	1,2,3,5 samt utenfor kjerneområder
Rynkeskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	NT	1	Sweco 2011	Glåmene S
Duftskinn	<i>Cystostereum murryaii</i>	NT	Flere	Røsok 2007, Sweco 2011	2,3,5 samt utenfor kjerneområde
Gammelgranskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	NT	1	Røsok 2007	5
Gubbeskjegg	<i>Alectoria sarmentosa</i>	NT	Mange	Sweco 2011	1,2,3
Alm	<i>Ulmus glabra</i>	NT	1	Sweco 2011	3
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	NT	1	Sweco 2011	4
Grønsko	<i>Buxbaumia viridis</i>	LC	2	Røsok 2007	2,3
Gammelgranlav	<i>Lecanactis abietina</i>	LC	1	Røsok 2007	3
Stor ospeildkjuke	<i>Phellinus populicola</i>	LC	1	Røsok 2007	3
Piggbroddsopp	<i>Asterodon ferruginosus</i>	LC	1	Røsok 2007	3
Stiffiltlav	<i>Parmeliella triptophylla</i>	LC	1	Røsok 2007	2
Granrustkjuke	<i>Phellinus ferruginofuscus</i>	LC	2	Sweco 2011	2, samt utenfor kj.omr.
Granstokkjuke	<i>Phellinus chrysoloma</i>	LC	1	Sweco 2011	Utenfor kj.område
Lungenever	<i>Lobaria pulmonaria</i>	LC	Mange	Røsok 2007, Sweco 2011	3, 4

Avgrensning og arrondering

Forslaget følger høydepartiet av Vindernhøgda i øst og grensa mellom eldre skog og yngre skog i nord og SØ. I vest er hovedskiløypa til Kikut grense. Sørgrensa for øvrig beholdes i forhold til forslaget med noen justeringer for å få med gammel skog sør for Glåmputten der det ble registrert to rødlistearter og en indikatorart på død ved under befaringen.

Vurdering og verdisetting

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Kobberhaugen. Ingen stjerner (0) betyr at verdien av kriteriet er fraværende eller ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for verdisetting i metodekap.

Navn	Urørthet	Størrelse	Topograf. variasjon	Vegetasjon. variasjon	Arrondering	Arts-mangfold	Rike - veg. typer	Død ved mengde	Død ved kontinuitet	Treslagsfordeling	Gamle lauvtrær	Gamle bartrær	Samlet verdi
Hele området	***	*	***	**	***	**	**	**	**	**	*	**	**
1.Deledalen-Vindernhøgda	**	*	**	**	*	*	**	*	**	**	*	**	**
2.Kobberhaugen SØ	**	*	**	**	*	*	**	*	**	**	*	**	**
3.Styggdalen-Kobberhaugen V	**	*	**	**	*	*	*	*	**	*	*	**	**
4.Lautåsen/Glåmputten SV	**	*	*	**	*	*	**	*	*	**	**	*	*(*)
5.Glåmputten N	***	*	*	*	*	*	*	*	**	*	*	**	**

Samlet verdi for området er satt til **, regionalt verdifullt. Området scorer høyt på urørthet, topografisk variasjon, og arrondering. Det er lite gamle lauvtrær, totalt sett begrenset med død ved og middels kontinuitet. Det er betydelig innslag av kløfter med steinur, og noe innslag av rikmyr, sumpskog, høgstaudegranskog og lågurtgranskog. Innslaget av rødlistede arter knyttet til død ved samt signalarter vurderes som middels.

I forhold til mangler ved barskogvernet (Framstad et al. 2003) oppfyller området kriteriene i noen grad ved at det er mindre forekomster av rike skogtyper som lågurtgranskog, høgstaudegranskog og sumpskog. Det oppfyller også delvis at det omfatter et område med skog under overveiende naturlig dynamikk. Området er imidlertid relativt lite i størrelse og innslaget av rødlistede arter er begrenset. Et eventuelt vern av naboområdet Vindernhøgda i øst, vil gi et større areal med gammel skog og totalt sett øke verneverdien for området Kobberhaugen.

Referanser

Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H. & Brandrud, T. E. 2003. Liste over prioriterte mangler ved skogvernet – NINA Oppdragsmelding 769. 9pp.

Lindblad, I. 1996. Skogsområder i Øst-Norge registrert av Siste Sjanse, NOA-rapport 1996-1.

Grevlingen 2005-4: Eventyrskogene. Et viktig verktøy for å bevare Marka.

Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss.

Røsok, Ø, Abel, K og Blindheim, T. 2007. Naturtypekartlegging i skog i Nordmarka, Oslo kommune.

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus 2009. Verneplan 1 for eventyrskoger i Oslomarka. Rapport 104 s.

Internett:

www.artsdatabanken.no

www.naturbase.no

www.ngu.no

www.skogoglandskap.no
www.riksantikvaren

Bilder fra området

Skiløypekryss ved Glåmene. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Utsikt mot Kikut og Kikutflaka fra nordkant av Glåmene.
Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Tett stinett ved Appelsinhaugen. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Innslag av osp ved Lautåsen. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Storvokst gran nord for Kobberhaugen. Område med mye hengelav.
Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Fra Styggdalen nord for Kobberhaughytta. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Rik lauvskog ved Lautåsen. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Typisk bilde fra den åpne furuskogen på sørsida av Kobberhaugen.
Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Det er et svært tett stinett i området. Fra kjerneområdet ved Svaet.
Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Fra kjerneområde gammel granskog på Kobberhaugen.
Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Rik rasmark med spisslønn i østre del av Kobberhaugen.
Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS.

Kjentmannsmerke på toppen av Kobberhaugen. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Kobberhaugtjern. Foto: Frode Løset, Sweco Norge AS

Kobberhaugen

Areal

1527daa

Naturverdi **

